

Zahlebe Hruščeva niso bile sprejete ugodno

Najad Hruščeva na Ham-
marskjoelca in zahteva po
umiku ZN iz Konga nista
našla pravega odziva.

NEW YORK, N. Y. — V kro-
gih Združenih narodov so ugo-
tovi, da pismo, ki ga je Hruščev
poslal Nehruju o položaju v
Kongu za zahtevo, naj se Zdrže-
ni narodi od tam umaknejo in
naj se ukine mesto glavnega taj-
nika ZN, ni dobilo v svetu pra-
ve podpore.

V Londonu so zahteve in na-
pade Hruščeva označili za staro
zgodbu brez vsake novosti. Vla-
da je odločena podpirati Ham-
marskjoelca in delovanje ZN v
Kongu.

Tudi indijski Nehru ni spre-
menil zaradi pisma svojega sta-
lišča. Še vedno podpira Zdrže-
ne narode in njihovega glavnega
tajnika, ki ga je Hruščev ozna-
čil za morilca Lumumbe.

Zastopnik švedske vlade je pi-
smo Hruščeva označil za "velik
kup papirjev," ki da jih prouču-
jejo v Stockholmu brez posebne-
ga razburjanja.

Belgijski zunanji minister
Wigny je trditve Hruščeva v pi-
smu Nehruju označil za obreko-
vanje. Dejal je, da ne more ra-
zumnosti, kako je Hruščev pri-
znal Gizengo za predsednika za-
konite vlade, ko je bil vendar
"Kasavutu" izvoljen vodnik in
mož, v katerega ima večina Kon-
gončanov zaupanje.

Armada potrebuje samo za svoje enote v Evropi 10.000 slik predsednika!

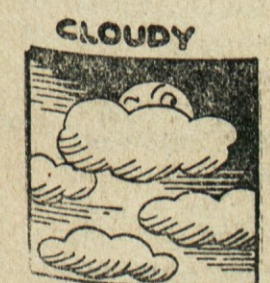
WASHINGTON, D. C. —
Kjerkoli je do sedaj visela v
naših uradih, dvoranah itd. po
Evropi Eisenhowerjeva slika
jo je treba sedaj zamenjati s
Kennedyjevo. Armada je izra-
čunala, da bo potrebovala o-
koli 10.000 Kennedyjevih slik,
ravno toliko Eisenhowerjevih
bo seveda šlo v pokoj.

Številka sama zase je zna-
čilna; pove, kako ogromno ad-
ministracijo imajo naše divi-
zije in naša oporišča ter leta-
lišča v Evropi. K njej je treba
seveda še prišteti agencije dr-
žavnega tajništva in precejš-
nje število zastopstev raznih
avtonomnih federalnih uradov.

Kennedy zavrnil obljubo Eisenhowerja Nemčiji

BONN, Zah. Nem. — Eisen-
howerjeva administracija je ob-
ljubila Nemcem ureditev vpra-
šanja zaplenjene nemške imovi-
ne v Združenih državah tekem
druge svetovne vojne. Kenne-
dyeva administracija je Nemcem
sporočila, da ona omenjene ob-
ljube ne smatra za obvezne.

V okviru Eisenhowerjevega
načrta, naj bi Zah. Nemčija ob-
držala \$200.000.000 iz ameriških
povojnih posojil, dokler bi to
vprašanje ne bilo končno rešeno
in v Kongresu potrjeno.

**Vremenski
prerok
pravi:**

Možnost dežja pomešanega s
snegom v dopoldanskih urah.
Najvišja temperatura 44.

Novi grobovi

Frank Race st.

Po daljšem bolehanju je pre-
minul na svojem domu v Ft.
Lauderdale, Fla., poznani Frank
Race st., star 58 let, stanujoč na
105 E. 197 St., Euclid, O. Bil je
lastnik podjetja Euclid Race
Dairy na E. 200 St., Euclid, O.
Tukaj zapuščajo soprogo Hermi-
no, roj. Lunder, sina Franka
ml., dva vnuka, mater Mary,
brata Freda in Ludwiga, sestre
Mary Cajhan, Frances Stojin,
Ann Eckard, Rose Sayle ter
druge sorodnike. Leta 1928 je
začel mlekarstvo na E. 61 St., ka-
tero je vodil do plinske eksplo-
zije l. 1944, v kateri je bil pro-
stor uničen. Leta 1944 je začel
posedanje mlekarstvo na E. 200 St.
Rojen je bil v St. Petru na Kra-
su, kjer zapuščajo več sorodnikov.
Tukaj je bival 41 let in je bil
član Društva Glas clevelandskih
delavcev št. 9 SDZ ter Družbe
Elks. Pogreb bo v četrtek
zjutraj ob devetih iz Jos. Zele
in Sinovi pogreb. zavoda na 458
E. 152 St. v cerkev sv. Križa ob
lešetih, nato na All Soul's poko-
vališče. Na mrtvaškem odru bo
nocoj od 7. do 10. in jutri od 2.
pop. do 10. zvečer.

Joseph Janecic

V St. Alexis bolnišnici je
umrl 51 let stari Joseph Janecic
z 3623 E. 108 St. Pogreb ima
v oskrbi L. Ferfolia pogreb. za-
vod. Podrobnosti jutri.

Kaj počnejo sovjetske ladje na obeh oceanih?

MOSKVA, ZSSR. — Letala in
ladje zahodnih sil so v zadnjih
mesecih ponovno opazile sovj-
etske ladje v raznih delih Paci-
fika in Atlantika, ne da bi mo-
gle prav dognati, kaj naj bi bila
njihova naloga.

Sedaj je moskovska "Pravda"
azrešila to skrivnost, ko je ob-
avila, da te ladje sprejemajo po-
ročila, ki jih oddaja sovjetska
raketa, ki prvi proti Veneri.
Sovjetski strokovnjaki trdijo, da
je bo približala Veneri najbolj
na 60.000 milj 19. ali 20. maja.

Raketa je dolga 2,035 milime-
trov, 1,050 pa široka. Ima obli-
ko valja in tehta 643,5 kg.

Tretjino za avtomobile

Radialski industrija izdelala let-
no okoli pet in pol milijona
sprejemnih aparatov za avto-
mobile. To predstavlja 35 od-
stotkov ali nekaj nad eno tretji-
no celotne proizvodnje.

Tito zaprosil ZDA za 500.000 ton pšenice

Jugoslovanska vlada je zapro-
sila Združene države za
pravico nakupa pol milijona
ton pšenice za — dinar-
je.

BEograd, FLRJ. — Obla-
sti so se v zadnjih letih zelo
hvalile z uspehi, ki so jih do-
segle v poljedelstvu. Komun-
istični gospodarski vodniki so
se bahali, da imajo pšenice in
koruze toliko, da jo bodo lah-
ko izvažali. Posebno polni hva-
le so bili glede letine 1959. Te-
daj jim je baje ostalo 640.000
ton pšenice nad domačo po-
trebo. Lani so pridelali pšeni-
ce 3.600.000, kar bi zadosto-
valo za domače potrebe.

Po tolikšnem bahanju in na-
vajanju visokih števil se je
bilo jugoslovanski vladi goto-
vo težko odločiti in zaprositi
Združene države za pol mili-
jona ton pšenice. Ta prošnja
je najboljši dokaz prazne ti-
tovske hvale. Kot drugod se
je tudi tu izkazalo, da ima laž
kratke noge.

V Beogradu se seveda izgo-
varjajo, da se jim je pšenica
pokvarila v skladiščih in da
ljudje jedo več — belega kru-
ha, ker je postalo meso pre-
drago. Oba izgovara utegneta
biti delno resnična, toda rde-
čim jugoslovanskim oblastni-
kom nista v posebno čast.

Titovalci se jeze na N. Y. T.

BEograd, FLRJ. — Znani
newyorški dnevnik N. Y. Times
skuša biti do Tita kar je mogoče
prijazno nevtralen, včasih mu
pa vendarle ne prizanesa. Tako
je 18. februarja takole označil ti-
tovske demonstracije proti bel-
gijskemu poslanstvu.

Poljska in jugoslovanska vla-
da sta si dovolili odbijajočo pri-
zor, ko sta dovolili, da druhal
dejansko vdere v belgijski po-
slanštvi v Varšavi in Beogradu;
vse to bi se dalo kontrolirati po
vladi z migom obvi.

Titovsko zunanjo ministrstvo
se je radi tega tako zelo razbur-
ilo, da je označilo poročilo N. Y.
T. kot "hudobno pačenje resni-
ce," ki naj bi imelo namen, da
"obrne pozornost sveta od zlo-
činov v Kongu..."

Jugoslovanski tovariši so po-
stali izredno občutljivi za kriti-
ko iz Amerike. Se razume, saj
se ravno sedaj "preliva" dolar-
ji iz Amerike v Jugoslavijo.

Sovjetlija se obregnila ob razorožitveni načrt

LONDON, Vel. Brit. — Mos-
kovski radio je označil ameriški
načrt za razorožitven pod medna-
rodnim nadzorstvom za "staro
propadlo politiko" Eisenhower-
jeve vlade.

Razlagajoč govore Johna Mc-
Cloya, Kennedyevega glavnega
svetovalca za vprašanje razoro-
žitve, preteklo soboto, je mos-
kovski radio dejal:

"McCloy je izjavil naravnost,
da je sovjetski načrt za postopno
popolno in splošno razorožitven
pod strogim mednarodnim nad-
zorstvom Združenim državam
nesprejemljiv. Namesto tega je
privlekel na dan načrt Eisen-
howerjeve administracije za
nadzorstvo nad oboroževanjem
... McCloy je brez sramu pre-
vzel in uradno podprl propadlo
politiko... ki je kriva neuspeha
razgovorov v Ženevi..."

Hruščev bo dal Sovjetski zvezi novo ustavo

MOSKVA, ZSSR. — Hruščev
je napovedal, da bo ruska komu-
nistična stranka imela v letoš-
njem oktobru svoj 22. partijski
kongres. Njegova naloga je, da
pripravi tovaršem za vsak kong-
res kakšne posebne vrste sen-
zacijo. Za letošnji kongres je
napovedal novo ustavo. Seda-
nja je znana pod imenom "sta-
linška ustava" in je bila hvalje-
na do neba, seveda samo tako
dolgo, dokler je bil Stalin še
živ. Potem so hitro pozabili na
njo in na njenega očeta.

Moskovski uradni partijski lit
"Komunist" je že prinesel glavne
podatke o novi ustavi. V njej bo
povzrajena ideja o "mirnem so-
žitju," kajti časi, ko je hudobni
kapitalistični svet obdajal od
vseh strani ruski komunistični
raj in ga hotel uničiti, so po mi-
slu tovarša Hruščeva že minuli.
Kapitalisti se bodo pač morali
sprijazniti z mislijo, da s silo ne
morejo več uničiti komunizma,
da morajo z njim živeti v miru,
skorajno se morajo zavedati, da
bo komunizem "pokopal" kapi-
talizem.

Nova ustava bo tudi uničila
zadnje ostanke zasebne lastnine,
dala pa bo ljudem nočkam več
pravice pri upravi industrije in
poljedelstva, komunistom samim
pa več svobode, kadar bodo de-
batirali med seboj pri zaprtih
vratih.

Kar piše Komunist", še ne po-
ve, zakaj je Hruščevu potrebna
nova ustava. Značilna je druga
ga stvar. Za letos je napovedal

OKREPITEV NEATOMSKIH SIL -- CILJ VLADE ZDA!

Državni tajnik Dean Rusk je priporočil okrepitev
običajnih vojaških sil Združenih držav in nji-
hovitih zaveznikov v NATO kot sredstvo, ki naj
prepreči atomsko vojno. — Izgleda, da se s sta-
liščem državnega tajnika strinjata tudi obram-
bni tajnik in sam predsednik ZDA.

WASHINGTON, D. C. — Državni tajnik je v tajnem
pismu sporočil obrambnemu tajniku McNamari svoje po-
glede na naloge ameriških in zavezniških obrambnih sil. To
pismo je bilo delno objavljeno v tukajšnjem listu "The
Star." V njem pravi državni tajnik Dean Rusk, naj bodo
medcelinske rakete in težki bombniki prihranjeni samo za
sraščo pred kakim poskusom atomskega napada na svo-
bodni svet, da pa naj bo dejanska obramba Evrope izroče-
na običajnim vojaškim silam, ki jih je potrebno okrepiti v
taki meri, da bodo lahko vzdržale morebitni sovjetski pohod
proti Atlantiku. Le v slučaju, da bi sovražnik sam uporabil
pri takem napadu atomsko orožje, naj bi se tega poslužila
tudi obramba.

Omejene krajevne spopade
izven Evrope naj bi skušale
Združene države zavreti in kon-
čati s svojimi lastnimi vojaški-
mi silami, opremljenimi z obi-
čajnim orožjem.

Izgleda, da se je Kennedyeva
vlada odločila v pogledu obram-
be svobodnega sveta uporabiti
atomsko silo le v skrajnem slu-
čaju, sicer pa se nasloniti na do-
volj močne vojaške sile, oprem-
ljene z običajnim orožjem. V
času Eisenhowerjeve vlade so
računali, da je mogoče Evropo
brani pred sovjetskimi napadi
zaradi omejenih sil le z at-
omskim orožjem. Oborožitven
Zah. Nemčije in vključitev nje-
nega vojaštva v obrambo je o-
mogočilo spremembo načrtov,
ki zmanjšujejo nevarnost atom-
ske vojne.

Predsednik Kennedy in nje-
govi sodelavci računajo preje
krajevnimi komunističnimi na-
padi kot s splošno vojno. Zato
je tudi naročil povečanje in iz-
boljšanje letalskih prevoznih
sredstev, ki naj bodo sposobna
v čim krajšem času prenesti a-
meriške borbene enote v kateri-
koli del sveta.

Priporočamo vedno in pov-
sod veliko pazljivost, to ni do-
bro samo za druge, ampak
prav tako za nas same!

Cerkev noče dati Trujillo nobenega častnega na- slova

CIUDAD TRUJILLO, Dom.
rep. — Diktator Trujillo je stra-
šno udarjen na častne naslove.
Ima jih že toliko, da se ne vidi iz
njih. Moti ga samo to, da so mu
jih "poklonili" le lastni podani-
ki, rad bi pa imel take naslove
tudi od zunaj. Zato so diktator-
jevi zaupniki stopili do domini-
kanski škof in jim rekli, da
bi bilo dobro, ako bi škofje dali
Trujillo naslov "Dobrotnik kato-
liške cerkve v Dominikanski re-
publiki."

Škofje so odgovorili, da se s
takimi stvarmi ne pečajo, naj se
Trujillo obrne kar naravnost
na Vatikan. Tja se pa ne bo; že
ve, zakaj.

Zvišanje carine na uvoz koles

WASHINGTON, D. C. —
Predsednik Kennedy je zvišal
carino za uvoz koles (biciklov)
na polovico, da bi pomagal do-
mači industriji, ki je že nekaj
let v precejšnji zadregi.

Seno pobilo krave

KNOXVILLE, Tenn. — Ko se
je tod nedavno porušil star hlev,
se je zvalilo na 36 krav in eno
mulo okoli 5.000 bal sena v
skupni teži okoli 125 ton.

Od vsega se je posrečilo rešiti
le šest krav, pa še te so bile
precej ranjene, vse ostale so po-
ginile pod senom.

Iz Clevelanda in okolice

Klub Krog vabi—

V soboto, 4. marca, ob tričetrt
na devet bo v Baragovem domu
predaval g. Pavle Borštnik o
"Vzrokih in poteku ameriške ci-
vilne vojne 1861-1865". Klub
Krog, ki predavanje prireja, va-
bi vse naše občinstvo k čim več-
ji udeležbi.

Seja—

Društvo Carniola Hive No. 493
T.M. ima jutri, v sredo, zv. ob
7:30 sejo v SND na St. Clair
Ave.

Sestanek—

Nocoj ob osmih bo sestanek
Pripravljalnega odbora Slove-
nske pristave v zadnji sobi pri
Eršetu. Vsi vabljeni!

Pozdravi—

Mary Hochevar, tajnica Dru-
štva sv. Marije Magdalene št.
162 KSKJ, pošilja svojim prija-
teljicam in znankam pozdrave
iz Joliet.

Zadušnica—

Jutri ob 6:30 bo v cerkvi sv.
Lovrenca sv. maša za pok. Mary
Ban na 30. dan njene smrti.

Črnski škof posvetil tri belce v duhovnike

LICHTFIELD, Conn. — Kato-
liški črnski škof Remy Augu-
stin, begunec s Haitija, je pre-
teklo soboto posvetil tri kato-
liške bogoslovce v duhovnike v
cerkvi sv. Antona.

Vodstvo St. Louis de Mont-
fort semenišča je izjavilo, da se
je to zgodilo prvič v Združenih
državah.

— Nekako eno petino v Zdru-
ženih državah nalovljenih rakov
konzervirajo za kasnejšo upo-
rabo.

Zadnje vesti

LEOPOLDVILLE, Kongo. —
Domače čete so v nedeljo po-
silile neko uradnico ZN in
prijele ter pretele štiri Ka-
nadčane, člane osobja ZN. Po-
veljstvo ZN je naročilo svoje-
bu osobju, naj ne hodi ven
brez orožja. — Indijec Dayal,
ki je na čelu ZN v Kongu, bo
z današnjim dnem zaključil
svojo službo. Njegov namest-
nik še ni znan. — Domači
kongoški vodniki se zbirajo v
Elisabethvillu, drugi sestanek
pa je predviden v švicarski
Ženevi za 3. marec.

HAVANA, Kuba. — Včeraj naj
bi bil izvršen poskus napada
na Ernesta Guevaro, vodnika
kubanskega gospodarstva. Te-
kom napada je bil smrtno ran-
jen nje gov. spremljevalec,
med tem ko je Guevara ostal
brez poškodb.

CLEVELAND, O. — Zvezna
vlada je sporočila, da bo upo-
rabila prostor Central Armo-
ry na Lakeside in Hamilton
Ave. za zgraditev novega o-
srednjega poslopja za zvezne
urade v mestu. Nova stavba,
ki bo imela 15 do 20 nadstro-
pij, bo stala okoli \$40.000.000.

VAŽNO

Prosimo vse naročnike, zlasti
one izven Clevelanda, da ne
pošiljajo denarja v pisem-
ski pošti, ker se lahko izgubi!
Pošiljajte čke in denarna na-
kazila, naslovljena na Ameri-
ško Domovino (American
Home).

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debovec

NAROCNINA:

Za Zedinjene države:
\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:
\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:
\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83 No. 41 Tues., Feb. 28, 1961

Cene so se splašile v Jugoslaviji

Kar pride poročil iz Jugoslavije, časopisnih in v zasebnih pismih, vsa tožijo o neverjetno hitro naraščajoči draginji. Cene skačejo od dneva do dneva, zmeraj navzgor, danes ena, jutri druga. Nemir je zavladal med jugoslovanskimi potrošniki, vsi hite nakupovati blago, toda prodajalci so postali zaprti, nečejo se ločiti od svojih zalog, ker ne vedo, ali jih bodo mogli spopolniti in po kakšnih cenah. Tovarne iščejo surovine, s prodajo blaga se jim nikamor ne mudi.

Za tuj svet je prišel ta pojav precej nepričakovano, doma so ga pa že dolgo pričakovali. Le v tem so se motili, da so mislili, da bo dviganje cen postopno in ne v tako velikih in pogostih skokih. Kako je moglo priti do tega?

Da se bodo cene kmalu zazibale, to so čutili v Jugoslaviji že celo lansko leto. Na zunaj se je pokazalo na očitnih znakih, da se nekaj pripravlja. Ljudje so gledali, da zakupijo vsak dinar, ki ga imajo. Promet v trgovinah na malo in na trgih za deželne pridelke je rasel izredno hitro. Potrošniki niso kupovali samo iz potrebe, ampak z željo, da se znebijo denarja.

Drug očitni znak je bila povečana želja po izrabi in zlorabi posojil. Vsak se je hotel zadolžiti v upanju, da bo pozneje vračal dolg z manj vrednim dinarjem. Naval na posojila je postal tako velik, da ga je moral režim po svojih organih močno omejiti. Še značilnejši je bil pojav padanja hranilnih vlog. Gibanje hranilnih vlog je skoraj edini gospodarski pojav, ki nanj režim ne more vplivati, zato je toliko značilnejši. Dotok denarja na vloge se je skoraj popolnoma ustavil že v septembru, v oktobru se je celo zmanjšal, da se proti koncu leta zopet popravi. Padanje vlog v oktobru je bilo očitno v zvezi s sluh, da bodo dinar "menjali," to se pravi konvertirali najbrže na 10 starih dinarjev za enega novega. Vlada je te sluhe takoj dementirala, toda niso ji vsi verjeli.

Ljudje zasledujejo obtok denarja. Za nje ni nobena tajnost, da se je obtok dvignil že na višino okroglo 200 milijonov dinarjev. Vedo pa iz skušnje, da se dvigajo cene vzporedno s povečanim denarnim obtokom.

Končno je na razpoloženje potrošnikov vplivala tudi črna borza z dolarji. Naj jo režim še tako preganja, ubiti je ne more. Se zmeraj izmakne uradnemu zasledovanju. Na črni borzi dolar notira v zelo širokem razmaku, ki znaša tudi do 200-300 dinarjev. Še lansko poletje se je ilegalni tečaj vrtil med 700-800 dinarjev za dolar, pred Božičem se je dvignil nad 900 dinarjev, danes je menda že precej nad 1.000 dinarjev. Čim dražji je dolar, tem bolj hitijo potrošniki z nakupi blaga. Ako ne morejo dobiti dolarjev, se hočejo zavarovati vsaj z blagom.

K strahu pred bodočnostjo dinarja je mnogo pripomogel režim sam. Že lani je napovedal celo vrsto reform: davčno, kreditno, bančno, carinsko in devizno. Posamezne reforme je deloma začel izvajati že tekom lanskega leta. Cilj vseh reform je bil pameten: režim je hotel stabilizirati kupno moč dinarja in osvoboditi cene administrativne kontrole. Obenem je hotel spraviti domače cene v pravi gospodarski odnos do cen v tujini, da ustvari tako podlago za večji izvoz. Večji izvoz je namreč Jugoslaviji tako potreben kot ribi voda. Dežela ima stalen in velik primanjkljaj v plačilni bilanci, ki se da izravnati samo s povečanim izvozom. Do sedaj ni bilo mogoče dvigniti izvoza, ker so proizvodni stroški za jugoslovansko izvozno blago praviloma previsoki. Vladni načrt je bil preprost in dosleden vsaj na papirju: dati je treba domačemu trgu več prostosti. Porabi je ne bo mogel za dviganje cen, kajti drugače bo pritisnilo tuje blago v deželo in poglano domače cene navzdol.

Prišlo je pa čisto drugače. Ko so zainteresirani gospodarski krogi zvedeli, kaj vse jim pripravlja režim, so začeli misliti na svoje in ne "društvene" koristi. Skušali so vplivati na vsebino reform v takem smislu, da ne bodo po njih prizadeži. Do dobra se jim je to tudi posrečilo. Doslegli so pa tudi nekaj, česar niso "planirali": zmešnjave v vrstah vladnih strokovnjakov, ki se še do sedaj niso mogli pobotati, kakšno obliko naj imajo nove reforme, akoravno smo že blizu marca, vse reforme bi pa morale biti v veljavi že začetkom novega leta.

Vse to navadnih jugoslovanskih potrošnikov ni dosti brigalo. Brigalo so jih pa stalna poročila, da bodo nove reforme rodile povišanje cen na celi črti. Pri tem so časopisi in strokovnjaki prihajali na dan tudi s konkretnimi številkami; poročali so, da bodo s časom povišane cene za vse glavne predmete, ki jih človek rabi za svoje življenje. Premog se bi podražil za 20-25%, ponovno naj se podraži tudi elektrika; cene za deželne pridelke niso rentabilne za državna posestva in kolhose, torej se bodo morale povišati itd. Vsa ta poročila so bila tudi podprta z dokazi na dlani: dnevno je časopise poročalo, kako posluje z zgubo sedaj to, sedaj ono podjetje. Zgub niso razlagali z nesposobnostjo rdečih ravnateljev, ampak z nizkimi cenami. Lo-

gična je torej zahteva po višjih cenah, ki so sigurne lek za vsako gospodarsko bolezen.

Rezultat vsega tega je nezaupanje do bodočnosti jugoslovanske dinarja. Zaenkrat je ta razvoj rodil dvig cen za povprečno 20-25%. To je samo ocena, dokazati se bo dala šele po mesecih. Pa tudi, ako bo dvig manjši, bo imel par nevarnih posledic za komunistični režim.

Najprvo bo poslabšal sedanjí življenjski standard. Delavci in uradniki bodo zahtevali povečanje plač in mezd in se bodo pri tem sklicevali na draginjo. Odkod naj režim vzame denar za povečane osebne izdatke? V proračunu takih povečanj ni predvidel. Pri tem smo pa šele začetkom proračunskega leta.

Povečane cene bodo dalje ubile vso tisto korist, ki jo nudi novi obračunski tečaj 750 dinarjev za dolar. Jugoslovansko blago bo za tuje drago tudi pri tečaju 750. To bodo čutili tudi turisti, ki jim je režim odmeril 600 dinarjev za dolar. Zmanjšana kupna moč jugoslovanskega dinarja bo seveda spravila v nered vse plane za investicije, kajti plani ne predvidevajo, da bo vse življenje za 20-25% dražje. Iz ravnesvoja bodo prišli tudi vsi javni proračuni, kajti tudi v njih so materialni izdatki računani v lanskih nižjih in ne letošnjih višjih cenah.

Življenje v "gradovih nad oblaki" ne bo torej prijetna stvar, vsaj za letošnje leto ne.

BESEDA IZ NARODA

Ne zavrzite božičnih kart

Cleveland, O. — Miss Mary Hudolin, 1133 Norwood Rd., vne-ta misijonska delavka, je preje-la te dni od našega slovenskega misijonarja Stanka Poderžaja, ki deluje med pogani v Bengal-ski Indiji, pismo, v katerem se ji g. misijonar zahvaljuje za razne poslane predmete, ki jih mi na-vadno zavrzemo, v misijonih so pa neprecenljive vrednosti. Pi-smo se glasi:

"Cenjena Miss Mary! Strašan-sko pridni ste bili. Pred nekaj dnevi sem prejel dva paketa in notri celo vrsto koristnih pred-metov poleg dobrodošlih božič-nih kart. Zadnje so izredno do-brodošle, ker sem prejšnje raz-položljive že vse razdelil in mo-ram zdaj prosilce kar poditi. So-se že tako navadili, da me še na cestah sprašujejo: "Če pridem, boste dali sliko?" "Nabožne bo-žične karte obrežem in jih raz-delim kot svete slike največ hindo-m. To niso samo majhni otroci, mnogo je odraslih, tudi študentje z univerze. Rožnih vencev je tudi vedno premalo vsak hoče svojega, pa pridejo še drugi, in ko vprašam: "Kaj pa si naredil s tistim, ki sem ti ga zadnjikrat dal," dobim odgovor: "Ga je vzel stric, teta, brat, se-stra itd." Nekatere večje slike, take, ki imajo izrazite posame-zne like, ne cele grupe, dajejo v gips in jih obešajo na stene. Ko-leđarjev bi lahko razdelil na sto-tine, če bi jih imel, pa so predra-gi in jih ne morem kupovati. Tudi prositi nočem, ker so daro-vi v gotovini bolj potrebni.

Za jasnice za prihodnje leto sem že začel spraševati in sem že dobil odgovor od trgovca iz južne Indije. Naročil jih bom kasneje, ker imam sedaj precej dolga.

Naš novi nadškof ima našo mi-sijonsko postajo Candernagore zelo rad, me je že trikrat obiskal, enkrat je s seboj pripeljal ene-ga škofa in poslal svoje seme-niščnike sem na izlet. Cerkev bi rad kar za svojo škofijsko vzel, če bi bila v Kalkuti, ker je res lepa in smo jo lepo uredili. Za božič se je kopala v morju luči, dobrotniki niti ne slutijo, koli-ko dobrega naredi s tem, ko mi omogočijo dekoracijo in razsvet-ljavo. Imeli smo na tisoče gos-tov, hindov in muslimanov in jim je bilo strašansko všeč.

Še enkrat tisočera hvala za ves Vaš trud in prisrčne pozdra-ve vsem misijonskim prijate-ljem, vsem hvaležni,"

Father S. Poderžaj, S. J. Catholic Church, Chandernagore, E. Ry, West Bengal — Ina.

IZVIRNO

Neki milanski avtomobilist, ki ima očitno smisel za dovtype in tudi grenke izkušnje, si je dal pritrčiti na vozilo pisemske-mu nabiralniku podobno škat-lico z napisom: "Prosim, kar sem z listki za globi!"

vih hiš in pospešili korake, sva ugotovili, da je bil najin strah odveč, pred nama je hodil naš sosed in sorođnik moje prijate-ljice. Tako se je najin strah spremenil v veselje.

Moja stara mati je bila tudi iz Begunj doma od Vikeleč, tam kjer je nekdanja Vaša dopisoval-ka Mrs. Josephine Eisenhardt iz Loraina pobrala svojo mašno knjižico iz blata, ko je šla k sv. maši. Tudi njenih dopisov po-grešam. Pozdrav vsem sotrud-nikom Ameriške Domovine z že-ljo, da bi še dolgo izhajala. Vaša Mrs. Anna Rovani.

Chicago, Ill. — Ker mi v krat-kem poteče naročnina, Vam jo pošiljam za nadaljnje leto. Ame-riško domovino vsi radi čitamo in nam je zelo všeč. Všeč mi je, ker poročate glavne politične novice od tu in iz stare domovi-ne. Tudi povest Višarska pole-na rad čitam, zlasti ker sva bila s pisateljem te povesti dobro znana. Nekateri naročniki tu so izrazili željo za naslednjo povest. Ta naj b. bila "Pisana mati," se-veda če Vam jo je mogoče izdati. Vse čitatelje po Ameriki in Ka-nadi lepo pozdravljam, zlasti moje rodne Horjulce, ki so tudi povsod raztreseni.

Filip Stanovnik.

Sheboygan, Wis. — Zahvalju-jemo se Vam za obvestilo, da bo naročnina potekla. Tukaj Vam pošiljam denarno nakaznico za naročnino za leto naprej. Se Vam lepo zahvalim za redno pošilja-nje lista. Z listom sem zadovo-ljen. Zelo rad prebiram in čitam novice, dopise, lepe povesti in romane, ki jih priobčujete v Va-šem listu. Vse preberem do zad-nje vrstice. Želim Vam obilo uspeha in napredka pri Vašem trudapolnem delu, Vašemu listu pa veliko novih naročnikov. Z najlepšimi pozdravi ostajam Vaš dolgoletni naročnik!

Math Dragan.

Acton, Ont. — Prejel Vaše ob-vestilo za obnovev lista oziro-ma naročnine. Priložena je na-kaznica. Želim Vam dosti uspe-ha in ostijam Vaš vdani naročnik.

Louis Petric.

Toronto, Ont. — Prilagam Vam ček za naročnino Ameriške Do-movine za leto 1961. S časopisom sem zelo zadovoljen. Vas lepo pozdravlja!

Jože Tur.

Rock Springs, Wyo. — S tem Vam pošiljam naročnino. Imam dosti časa za čitati. Iz Ameriške Domovine izvem, kaj se novega zgodi na tej zemeljski obli, v A-meriki in drugod. O sebi nimam kaj posebnega poročati. Osta-nem se naprej naročnik in lepo pozdravljam vse naročnike Ame-riške Domovine.

Frank Grum.

Odkrije je potrdilo staro zgodbo

Po skoraj 2.000 letih so arheologi odkrili zločin ljubosum-nega mogotca.

Stara, iz rodu v rod ohranje-na zgodba pripoveduje, da je živel nekako v sedemdesetih le-tih po našem štetju v Verigah na Velikem Brionu bogat in star rimski državljani Aulus Fesoni-us. Veliko objarno je imel, oli-ve iz skoraj vse Istre so se med kamni njegovih mlinov spremi-njale v olje, v njegovih pečeh pa so žgali opeko in amfore, po katerih so povpraševali v Istri, Dalmaciji in celo v Rimu.

Zal pa je Fesoni-us obogatel še-le na stara leta, takrat ko si je nadel že sedmi križ. Pomladiti se je hotel, zato si je izbral mla-do nevesto, ki ji še ni bilo dvaj-set let. Lidija Priscilla je slove-la kot lepota daleč naokoli, starši so jo prodali bogatemu Aulusu, v zameno pa so dobili svobodo. Poprej so bili sužnji.

V bližini je stanoval Teren-cius Bassus, Aulusov sosed in prijatelj od mladih nog. Teren-cij pa je imel sina Caiusa, ki mu

ga na turnirjih po vsej Istri ni bilo enakega. Med mlado ženo in prijateljevim sinom se je spletla ljubezen.

Potem je prišel turnir. Caius je bil trikrat prvi: v vožnji, v metanju diska in v teku. Tri-lovrove vence je dobil. Po zmigi je skrivaj pohitel k lju-bici, ženi starega sosed.

Stari Aulus pa je poslal za njim čleđuha, ki je gospodarju vse povedal. Po zmigi je stari bogataš pripravil sosedovemu si-nu na čast veliko gostijo. Ko je vino že vsem stopilo v glavo, je stari Aulus rekel trikratnemu zmagovalcu, da ga bo postavil za edinega dediča svojega bogastva. V klet ga bo peljal, je šepetal, tam si bo lahko izbral, kar ga bo volja.

Šli so: ogleduh Rufus prvi za njim turnirski zmagovalec Caius, kot zadnji pa stari Aulus. Nena-doma je Rufusova bakla uga-snila, takoj potem pa je Caius

slisal, da so se za njim s treskom zaprla težka vrata, ki jih je dal ljubosumni stari naslednji dan zazidati.

Tako pripoveduje zgodba, ki jo poznaajo prebivalci Brionskih otokov, resnico pa so ugotovili arheologi. Izkopali so ostanke rimske vile, stare skoraj dva ti-soč let. Med razvalinami so našli zazidana vrata. Podrli so zid in stopili v obokan prostor. Bli-zu vrat je ležalo sključeno člo-veško okostje. Na levem zapest-ju se je svetila zlata zapestnica z imenom: Caius Terrencius Bassus.

K sodobnim svetovnim problemom

Kongo in Laos še vedno najbolj pereči vprašanji mednarodne politike

Od kar je v Beli hiši predse-dnik John F. Kennedy, se zdi, da je svobodni svet dobil novo upa-nje in nov pogum. V Londonu, Parizu, Bonnu in Rimu so pre-pričani, da je Amerika in z njo ves svet v novem zagonu, ki se bo nujno pokazal tudi na polju mednarodne politike in v borbi s komunistično težnjo po razširi-tvi komunizma po vsem svetu.

Svobodni svet je bil v zadnjih letih popolnoma v obrambi na vseh področjih in v vseh delih sveta. Nekatera znamenja ka-žejo, da je te dobe konec, da bo svobodni svet skušal dobiti vsaj na nekaterih področjih in v ne-katerih delih sveta iniciativo v svoje roke.

Predsednik Kennedy je odloč-no in jasno zavrnil sovjetske za-hteve po umiku čet Združenih narodov iz Konga in po odpusti-tvi glavnega tajnika Združenih narodov Hammarskjold. Mos-kva je uvidela, da je Amerika pripravljena uporabiti silo, če ne gre drugače, pa se je umaknila. Ali je ta umik samo začasen, ki naj da Sovjetiji in njenim pod-pornikom v Kongu čas za pri-prave ali je resničen, se trenu-to še ne da za gotovo reči.

Kongo je trenutno eno najvaž-nejših in najbolj perečih vpra-šanj mednarodne politike. Nje-gov pomen je za Zahod važen, še veliko važnejši pa bi bil, če bi se v njem utrdili komunisti s podporo Sovjetske zveze. V tem slučaju bi bila v nevarnosti cela Afrika. Kongo leži v njenem ostrcu, iz njega vodijo pota na zahod, na jug, vzhod in sever. Kdor obvlada Kongo, ima lepo priložnost razširiti in utrditi svoj vpliv in moč nad vso črno Afriko.

V zadnjem času je prišlo do ne-mirov in do gibanja med doma-čini v portugalski Angoli, sosedu Konga na jugozahodu, pre-tekli teden se je zaostril spor med belimi kolonisti in črnimi doma-čini v Sev. Rodeziji, ki meji na Kongo na jugovzhodu. Nemir se je pojavil znova tudi v Keniji, kjer so pred nekaj leti maumau-ovci delali Angležem hude te-zave.

Boj med Ameriko in Sovjetijo za vpliv je dobil popolnoma no-vo obliko v Maroku. Tam so Združene države zgradile v letih 1951-1953 velika letalska opori-šča. Ko je postal Maroko l. 1956 neodvisen, ni hotel priznati do-govora, ki so ga ZDA sklenile s dotedanjimi gospodarji Ma-roka Francozi. Končno so se Zdu-žene države vsled naraščajočega nacionalizma odločile, da bodo do l. 1963 umaknila svoje letal-savo iz Maroka.

Sovjetska zveza je v tem času znala spretno pridobiti naklo-njenost maroške vlade, ko je preprečila sprejem Mavretanije v Združene narode. Maroko tr-di, da je Mavretanija sestavni del Maroka ter zahteva, da se mu priključi.

V začetku meseca je odletel na obisk v Maroko predsednik Sov-jetske zveze Brežnev. Istočas-no so poslali Sovjeti v Maroko jet-lovska letala, ki jih je ta pre-je zastoj skušal kupiti v zahod-

nih državah. S sovjetskimi le-tali so prišli v Maroko tudi sov-jetski letalski tehnik.

Ameriška letalska oporišča so tako izgubila velik del svoje vrednosti, saj jih imajo Sovjeti stalno pod nadzorstvom.

Borba za vpliv v Maroku še ni končana, se je dejansko šele do-bro začela, priznati pa je treba, da se trenutno za Ameriko ne razvija ravno posebno ugodno.

Druga pereča točka v današnjem svetu je državljanska voj-na v Laosu v jugovzhodni Aziji. Laos bi moral biti v smislu sklepov v Zenevi leta 1954 sklenjenega premirja nevtralna, to-da z zahodom povezana država. Jamstvo za njeno neodvisnost in nedotakljivost je prevzela Jugo-vzhodnoazijska obrambna zve-za (SEATO), v kateri so poleg Združenih držav, Vel. Britanije, Francije, Avstralije in Nove Ze-landije tudi Pakistan, Tajska in Filipini.

S podporo Združenih držav je dobil Laos začetkom preteklega leta zahodno usmerjeno vlado, ki pa jo je vojaški prevrta Konga Le nadomestil z nevtralnjo. To je v decembru pregnal gen. Novasan in vzpostavil novo, ki se tudi v glavnem naslanja na ameriško pomoč.

Med obema skupinama je prišlo do bojev, ki zavzamejo od časa do časa večji obseg, pa nato zopet prenehajo. V zadnjih ted-nih je vladalo nekako zatišje in izgledalo je, da bo Laos postal zopet nevtralna, z Zahodom po-viezana država. Kralja Savang Vatana je pozval Malajo, Burmo in Kambodžo, naj pošljejo v de-želo posebno komisijo, ki bo ugotovila, da Laos ni postal no-bena vojaško oporišče Zahoda.

Komunistični blok je predlog od-klonil. Položaj je postal še bolj zapleten, ko se je vrnil v Laos predsednik vlade Souvana Phou-ma, ki jo je postavil v prete-klem avgusta Kong Le po uspeš-lem vojaškem prevratu. Phou-ma je pobegnil iz Laosa, ko so čete gen. Nosavana v preteklem decembru zasedle glavo mestí Vientiane. Laoski parlament mu je tedaj izrekel nezaupnico, na-kar je kralj imenoval in vzpo-stavil novo vlado princa Bouna Ouma.

Komunisti in nekateri nev-tralci priznavajo kljub temu še vedno vlado Souvanne Phouma za edino zakonito, med tem ko Združene države podpirajo novo vlado, katere močni mož je za-hodno usmerjeni gen. Nosavan.

Laos je torej razdeljen v dva tabora, ki ima vsak svojo vlado, eno podpira komunistični tabor, drugo zahodni.

Nova vlada v Washingtonu skuša spor mirno rešiti s tako-zvano prožno politiko, ki pa do-slej še ni prinesla nobenega us-peha. Tako moremo v nasled-njih tednih pričakovati v Jugo-vzhodni Aziji nove krize. Tega se Združene države zavedajo, zato so objavili, da bo državni tajnik Rusk prihodnji mesec od-šel na konferenco SEATO v Bangkokku.

Vprašanje Zah. Berlina je začasno potisnjeno iz ospredja mednarodnega dogajanja, toda Sovjetija je povedala jasno, da ga bo v doglednem času posta-vila znova na dnevni red in za-htevala njegovo rešitev.

Prihodnji mesec bodo v Zene-vi v Svisci obnovljeni razgovori o končanju preskušanja atom-skega orožja. Tedaj bo mogoče videti jasneje, v koliko so napo-ri Kennedyeve vlade za pomiri-tve sveta na temelju izboljšanja odnosov med Združenimi drža-vami in Sovjetsko zvezo uspešni. Razvoj zadnjih tednov ne daje preveč upanja.

KANADSKA

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

Iz slovenskega Toronta

Poziv Slovincem v Torontu

Daleč po svetu nas je razgnala vojna; danes skoro ni dežele ne mesta, kjer ne bi našli Slovencev.

Med todlikimi ljudstvi smo kakor kaplja v morju; naša kri tone v tem morju; naša kultura se izgublja, kot da ne bi imeli polanstva v svobodnem svetu.

Kjerkoli imamo organizacije, zajemajo le malo ljudi in so si često nasprotujoče skupine.

Tu v Torontu nas je nekaj tisoč, a vendar smo majhni, ker nimamo neke skupne vezi, skupne organizacije vseh krščansko-demokratskih Slovencev. Sedemdeset let se poraja "Društvo Slovencev v Torontu" z namenom, da poveže vse: posameznike, kakor tudi obstoječa društva v enotno narodno družino.

Slovenka in Slovenec, glejta, kličemo vaju za našo narodno stvar, vstopita v naše vrste! Prijavite se pismeno na "Društvo Slovencev v Torontu", 786 Euclid Ave. Toronto 4, Ont.!

"Društvo Slovencev v Torontu."

Nov torontski pomožni nadškof

Prezvišeni Philip Francis Pocock, 9 let winipeški nadškof, je imenovan za pomožnega nadškofa v Torontu s pravico nasledstva. Apostolski delegat za Kanado je razglasil to imenovanje sv. očeta dne 18. februarja.

Istčasno z imenovanjem nadškofa Pococka, je prišlo pismo, ki ga je Nj. Eminenca kardinal McGuigan poslal duhovnikom in vernikom torontske nadškofije. Pismo izraža kardinalovo hvaležnost sv. očetu, ker mu je tako olajšal dušnopastirsko breme v nadškofiji. Nj. Eminenca je povedal v pismu, da bo novi pomožni nadškof prevzel posle v nadškofiji, čim bo prevzel nadškofijsko mesto v Torontu.

Nadškof Pocock je bil rojen v St. Thomas, Ont. 2. junija 1906. Studiral je na Assumption College v Windsorju in St. Peter semenišču v Londonu. V mašnika je bil posvečen 14. junija 1930. Dalje je študiral na kat. univerzi v Ameriki in v Rimu, kjer je dosegel doktorat iz kanonskega prava. Nato je 10 let poučeval moraliko in pravo v semenišču v Londonu, Ont. 7. aprila 1944 je bil imenovan za škofa v Saskatoonu, 16. junija 1951 za apostolskega administratorja v Winnipegu in še istega leta za pomožnega nadškofa s pravico nasledstva in 14. jan. 1952 je postal nadškof v Winnipegu.

Slovinci v Torontski nadškofiji mnogo dolgujemo svojemu nadpastirju Nj. Eminenci kardinalu McGuiganu. V hvaležnosti mu želimo mnogo uspehov pri njegovem delu v večnem Rimu ter še mnogo let srečnega življenja.

Občni zbor župnijske hranilnice in posojilnice

V nedeljo, 19. februarja, je imela župnijska Hranilnica in Posojilnica 4. redni letni občni zbor; v cerkveni dvorani se je zbralo popoldne po blagoslovu kar lepo število članov-delnikov. Zboru je predsedoval g. Anton Ponikvar, ki je že iz domovine znan kot izkušen zadržni delavec. Prvi del občnega zbora so bila izjerna poročila.

SLOVENSKI ZDRAVNIK

DR. SREČKO PREGELJ

ORDINIRA

394 Bloor Street West, Suite 7, Toronto

Tel.: WA 1-7120

Titovci sodelovali pri demonstracijah v Torontu

TORONTO, Ont. — Ko so tukajšnji levičarji organizirali demonstracije pred belgijskim konzulatom zaradi "umora" konjškega bivšega predsednika vlade Lumumbe, so pri tem menda odlično sodelovali tui titovski priganjači in podpor. v Torontu. Po poročilu lista "Globe and Mail" so bili titovci prav pose-

KRIZEM PO DEŽELI

Pojedelski minister Alvin Hamilton je pozval železniške družbe in unije železničarjev, naj se vendar pobotajo glede plač, da ne pride do štrajka, ki bi posebno hudo prizadel farmarje v zahodnem delu dežele.

Harold Winch je v spodnjem domu parlamenta zahteval zaščito pridelovalcev jagod, sladkega sadja in zelenjave v Britski Kolumbiji pred uvozom iz tujine.

Kanadska narodna knjižnica v Ottawi ima 400.000 knjig, kar pa se zdi parlamentu odločno premalo. Tekom debate o tem vprašanju so se vse stranke izjavile, da je treba poskrbeti za izpopolnitev in razširitev osrednje narodne knjižnice.

Indijski študent Sharma, ki študira na torontski univerzi, je tekom javne debate dejal, da so zahodne petrolejske družbe po naročilu indijske vlade brez uspeha iskale petrolej v Indiji. Če je Indija nato poklicala na isti posel sovjetske strokovnjake, so ti na večih krajih našli petrolej. Namignil je, da zahodne petrolejske družbe petroleja v Indiji nemara niso hotele najti, da bi še dalje prodajale tja svojega.

Po indijskem zgledu je tudi Pakistan kljub močnemu odporu zahodnih petrolejskih družb pozval v deželo sovjetske petrolejske strokovnjake.

Odbor Narodnega sveta za raziskavo je mnenja, da je Kanada v pogledu proučevanja po-

no vidni in je javnost njihovo sodelovanje opazila.

Udeležbo je baje organiziral sam Titov konzulat ob sodelovanju skupine okoli lista "Jedinstvo." Po trditvi "Glasa kanadskih Srba" je sedanji Titov konzul v Torontu Mito Milatovic general UDBE in je osebno ustrelil v času spora z Moskvo hrvaškega komunista Andrijo Hebranga, ki ga je menda Stalin določil za Titovega naslednika.

sledic radiacije na živa bitja ostala za drugimi državami in da je treba temu vprašanju posvetiti veliko več pozornosti, pa dati tudi potrebna finančna sredstva.

Radiacija ali sevanje nastane v zvezi z atomskimi reaktorji in ob eksploziji atomskih bomb.

Predsedniku zvezne vlade Johnu Diefenbakerju je pretekli teden umrla v Saskatoonu 88 let stara mati. Po materinem pogrebu se je predsednik vlade vrnil v Ottawa na konferenco predstavnikov zvezne vlade z vodniki pokrajinskih vlad o novi delitvi davčnih dohodkov, ki bo stopila v veljavo prihodnje leto. Predsedniki vlad Ontaria, Quebeca, Brit. Kolumbije, Saskatchewan in New Brunswicka so s predlogi zvezne vlade nezadovoljni, med tem ko so se ostali izjavili za nje, ker bodo po novem predlogu dobili več denarja kot po sedaj veljavnem dogovoru.

Socialistična vlada v Britski Kolumbiji je stavila pokrajinski zakonodajni predlog, ki prepoveduje uporabo unijskega denarja za podporo političnim strankam. Če bo predlog sprejet, bo to vsekakor hud udarec za novo nastajajočo stranko, ki jo ustvarja ta socialistična stranka in Canadian Labor Congress.

VSAJ TRI DNI PREJ
predno se preselite,
nam pošljite vaš
NOVI in STARI NASLOV

TUDI NA ZAHODU! — V svobodnem svetu velikokrat slišimo o slabi gradnji, o slabem blagu iz dežel za železno zaveso, toda tega ne manjka tudi na naši strani. Na sliki vidimo delavca, ki popravlja vzletišče novega letališča Leonardo da Vinci v Rimu. Letališče je stalo blizu pol milijona dolarjev. Komaj je bilo odprto, že so se razpokala vzletišča. Pokazalo se je, da je bil prostor slabo izbran in da bo potreba vtkniti v naprave in vreditev letališča še dva do trikrat toliko, predno bo res uporabno.

Holandski mlinci na veter izginjajo

Holandija velja za deželo mlincov na veter. Vse pa kaže, da bo ta svoj poseben značaj žal v kratkem izgubila.

V začetku sedanjega stoletja je bilo tam nad 10.000 takih mlincov, danes jih je le še 991 in od tega jih 599 stoji. Vzrok: mlinci na veter niso več donosni ter jih bodo prej ali slej vse podrli. Edino 392 še daje lastnikom toliko dohodkov, da jih velja vzdrževati.

Sodijo, da bosta v dvajsetih letih tehnika in gospodarska smotnost docela spodrinili to značilnost holandske pokrajine. Holandsko kmetijstvo gre danes po poti stroge racionalizacije, da bi doseglo čim večjo donosnost. Mlin na veter seveda ne more tekmovali z motornim valjčnim mlinom, ki ga pogonjata para ali elektrika.

Prav tako je s tistimi mlinci, ki so črpali vodo iz "polderjev", predelov, ki leže za jezovi nižje od morja. Tudi te so spodrinile motorne črpalke.

Holandci so poskusili, da bi tehniko, ki uničuje mlince na ve-

ter, pobijali z njenim lastnim orožjem. Pred nekaj leti je "Zveza za varstvo mlinov na veter" poskusila predelati 200 teh naprav tako, da bi dajale elektriko za razsvetljavo. Vsak mlin bi lahko dobil 30.000 do 40.000 kilovatnih ur toka na leto.

Država je bila pripravljena ta načrt financirati, toda njegova izvedba je naletela na prehude praktične težave, zaradi česar so misel opustili.

Za letos je vlada dala na razpolago 150 tisoč goldinarjev, da bi s tem zneskom obnovili tiste mlince, ki imajo zgodovinsko vrednost. V pošteb vi jih prišlo kakih 80, toda njihovi lastniki so povedali, da jih ne bodo več vzdrževali, tudi če jim jih poravnajo.

In tako gre v stari Evropi nezadržano po zlu še ena njena ti-sočetna zanimivost.

PREVEČ TVEGANO

Ponudbo, naj bi nastopil v televizijemskem pomenku s svojimi desetim ločenimi ženami, je neki hollywoodski finančni mogotec vljudno zavrnil, češ da mu tako tvegane dejanja ne dovolijo nobena zavarovalnica.

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Krasna pritlična hiša (bungalow) s 3 in pol spalnicami, kličematsko napravo, naravni les, tepihi, v celoti podkletena, z garažo je naprodaj blizu fare Vnebohoda. Ogled samo po dogovoru. Prodaja lastnik. Kličite WI 1-7531. (43)

Stanovanje se odda
Štiri sobe in kopalnica na 1126 E. 76 St. zgoraj. Za pojasnila kličite IV 1-3940. (42)

V Collinwoodu
blizu cerkve Marije Vnebovzete se odda štirisobno stanovanje. Na 15910 Midland Ave. —(43)

Naprodaj
"Grand" kuhinjska peč. EX 1-0855. —(43)

KADAR STE PREHLAJENI! ..
pridite k nam! Imamo izborni domači zdravilo proti KASLU in prehladu! NE ČAKAJTE, ampak pridite takoj, ko se prehlad pojavi!

MANDEL DRUG
15702 Waterloo Rd. KE 1-0034
Cleveland 10, Ohio
Naročila sprejemamo in razpošljamo tudi po pošti!

SAVE SAFELY
at 4%
CURRENT RATE
T. CLAIR SAVINGS
813 East 185th Street
25000 Euclid Avenue
6235 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio

ZULICH
INSURANCE
AGENCY

18115 Neff Rd. IV 1-4221
Cleveland 19, Ohio

1881

1961

Naznanilo in Zahvala

Zalostnega ter potrtega srca naznanjamo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem, da je umrl ljubljani soprog, dobri skrbni oče in stari oče

JOSEPH MENART

ki je previden s svetimi zakramenti zaspal v Gospodu dne 14. januarja 1961.

Naš dragi pokojnik je bil rojen dne 11. marca 1881 v vasi Peč, župnija Polica na Dolenskem, od koder je prišel v Ameriko 1. 1900.

Pogreb se je vršil 17. januarja iz Zakrajskega pogrebnege zavoda v cerkev sv. Vida. Po pogrebnem sv. maši, katero je daroval Rev. Jošt Martelanc, je bilo truplo prepe-ljano na pokopališče Kalvarija ter ondi položeno k zemeljskemu počitku.

Na tem mestu se prav iskreno zahvalimo Rev. Jošt. A. Martelancu, ki je pokojnika previdel s svetimi zakramenti, zanj opravil pogrebno sv. mašo in druge pogrebne molitve ter spremljal pokojnika iz Zakrajskega pogrebnege zavoda v cerkev sv. Vida in od tam na pokopališče Kalvarija vse do njegovega groba, za kar naj mu dobri Bog obilo poplača.

Dalje se prav iskreno zahvalimo Rt. Rev. Monsignorju Louis B. Bazniku, ker je večkrat obiskal pokojnika in mu tekom bolezni podaril sv. zakramente; tudi njemu obilno Bog plačaj.

Naša iskrena zahvala vsem onim, ki so poklonili ob krsti pokojnika toliko lepih vencev in šopcev ter ga tako okrasili, ko je počival na mrtvaškem edru. Enako se zahvalimo vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo opravile za dušo onega pokojnika. Prav tako tudi vsem onim za velikodušne darove v denarju. Bog povrni vsem.

Dalje prav lepa zahvala vsem, ki so

dali na dan pogreba na razpolago svoje avtomobile ter tako omogočili mnogim, da so se mogli udeležiti pogreba.

Prav iskrena hvala vsem, ki so prišli pokojnika kropiti, ko je počival na mrtvaškem edru ter molili za mir in pokoj njegove duše. Še prav posebej pa onim, ki so se udeležili pogreba, zlasti pogrebne sv. maše ter spremljali pokojnika na njegovi zadnji poti na Kalvarijo.

Zahvala društvom Glas Cleveland-skih Delavcev št. 9 SDZ ter društvu Naprej št. 5 SNPJ za vso pomoč in naklonjenost. Dalje zahvala pogrebem, ki so nosili krsto pokojnega.

Zahvala za izraze sožalja bodisi ustmeno ali pismeno, kakor tudi vsem onim, ki so pokojnika obiskali tekom njegove dolge bolezni.

Zahvala Zakrajskovemu pogrebne-mu zavodu za tako lep pogreb, kakor tudi vsem tistim, ki so nam kaj pomagali ob bolezni in smrti dragega pokojnika. Vsem skupaj naš iskreni Bog plačaj.

A Ti, ljubljani pokojnik, počivaj v miru in lahka naj Ti bo ameriška gruda, duši Tvoji blagi pa večni mir, ki Ti ga iz vsega srca želimo. Naj Te dobri Bog poplača za vse Tvoje trpljenje in skrbni z večnim veseljem v družbi izvoljenih. Bog Ti daj sveti raj in nam vsem enkrat srečno in veselo snidenje onkraj groba nad zvezdami.

Tvoji zalujoči:

TEREZIJA MENART, soproga

JOSEPHINE, poročena MUSTAR, hči JOSEPH, JOHN in LOUIS MENART, sinovi
FRANK MUSTAR zet JOSEPHINE, FRANCES in CAROL MENART, snaha

Vnuki in vnukinje

Pokojni zaručca tu v Clevelandu brata JOHN-a in sestro MARY PETERLIN, v stari domovini brata ANTONA.

Cleveland, Ohio, 28. februarja 1961.

Višarska polena

pisal Narte Velikonja

Drznost pride le iz takega zakrknjenega kakor iz vulkana, kakor iz steklenice šampanja. Naenkrat! Jaz vem, to so taki značaji — enkrat ga zadeneš, pa ti čez leta vrne. Ko ga tista jeza pregreže! se je razvnel suhi krojač. "Imel sem vajenca, ki ga je pomočnik samo ušcipnil, čez pet let ga je zabodel!"

"Motna tiha voda!" je kimal predsednik porote, debeli mesar Lapornik iz predmestja. "Da se najde na kmetih, v hribih tak značaj!"

"Jaz mislim, da se ne najde!" je ugovarjal sivolas očanec Mrvar. "Vi mislite, da je vse tako vajeno krvi kakor mesarji! Še zajca ne zakolje brez strahu!"

"In v vojski ste kmetje še najbolj divjali!" je dejal invalid trafikant Globočnik.

"Ko so nam dali piti ruma!" je dejal kmet Bregar. "Ali ni smo rekli: pijani!"

"Navsezadnje boste rekli, da kmet sploh tega ni storil, kako pa. V avtomobilu se je pripeljal nekdo in umoril Kosmača. Kar v avtomobilu!" se je razjezil šofer Tršar. "Jaz sem ga pa vozil!"

Cudim se, zakaj toliko ugibanja? Ali niste gledali občinstva. Javno mnenje je zoper njega. Sam predsednik senata se je izdal. Ali mu je verjel zagovornik? Ali niste opazili, kako se je lovil. Da je najbrž uboj! Vsa javnost se nam bo smejala in časopisi se bodo spet enkrat obregli ob poroto. Da zločince izpuščamo! Ni čuda, če zločinci že računajo na neumne porotnike. Jaz vem, kako je bilo. Glasoval bom za umor!"

"Odglasujmo!" je velel mesar Lapornik.

Cerkovnik Lipar pa je bil ves nervozen zapisal na en listek: da, na drugi: ne, ter oba vtaknil v žep. Ne da bi poslušal, kako se pogovarjajo in kako je bilo glasovanje, je taval po sobi od

okna do okna ter si brisal znoj s čela.

"To ni tako enostavno, to ni tako enostavno. Prave resnice sam človek nikoli ne najde."

"Še Vi, Lipar!" je dejal predsednik; "glasujte!"

"Še jaz!" se je zdrnil kakor v sanjah.

In je zamižal ter segel v žep.

"Naj bo kakor bo!" Pogledal je listek: Da! je bral na glas.

"Osem: da, štirje: ne," je dejal mrzlo predsednik. "Odgovor na drugo vprašanje odpade."

Lipar je pograbil še ostali listek v žepu ter zastrel vanj.

"Torej z mojim glasom obsojen na smrt!"

39.

Klančar se je gnal v temi že izven mesta proti domu. V nepopisni srčni muki in stiski je odletaval po razdrapani cesti ter ponavljal sam pri sebi: "Lagala, lagala, lagala!"

Parkrat ga je obšla skušnjava, da bi odvezal pas. Ko je moral mimo visokega drevesa, se je s silo zagnal na nasprotno stran ceste.

"Jaz moram storiti, kar moram!" je živel strašen sklep v njegovi duši. "Potem naj se zgodi, kar se zgodi!"

Zagledal je pred seboj luč na pesti in zaslišal ropot voza. Umaknil se je in čul znane glasove.

"Povsod jo vidim!" se je stresel, kajti v medli svetlobi se mu je zdelo, da je zazrl obraz žene.

"In župnik je zraven in Blaž!" je spoznal. Kakor da ga je nekaj vrglo pred voz, je voščil dober večer.

"Ti, Klančar?" se je začudil župnik.

"Ali je že obsojen?" je kričala žena, "da si tako blede?"

"Mislim, da je!" je trdo dejal Klančar. "Saj so mu vse dokazali!"

"Ali je kaj priznal?" je opreznil Blaž.

"Ta ne bo ničesar priznal!"

"Potem je v redu," je dejal Blaž. "Le poženimo, da ne bo prepozno! Z nami pojdi! Matijec je nedolžen!"

"Nemogoče!" se je stresel Klančar od strašnega boja, ki mu je divjal po udi. "Če ga ta ni, potem sem ga jaz!"

"Kako govoriš!" je skočila žena.

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

5300 NORTH - 3300 WEST. 4 Apartments. Stoker steam heat. 3 car brick gar. \$13,000 down. Nr. excellent transportation, close to schools. By owner. CO 7-5066. (41)

NEW DELUXE 6 flat with all deluxe features. The very best money can buy. Many extras. Call builder. TU. 9-5020. (41)

EDISON PARK—By owner. 3 Bedroom brick ranch. Finished basement, gas heat, garage, fence. Lot 45x125'. Extras. Upper 20's. New castle 1-9287. (41)

NEW, BIG RANCH — 5½ rooms, brick, fully decor., lge. bsmt., gas ht. 448 N. Springfield, model, by appt. FI. 5-4600 or DI. 2-4167. (41)

YELLOW BRICK — 3-5's and 7-4's. Good income property. Very good condition. Will accept any reasonable offer. \$10,300 down. VI. 8-9370. (43)

MONEYMAKER! 3 STORY BRICK OCTAGON 3 deluxe 6 room apartments. 1½ tile baths. Excellent condition. By owner. Reasonably priced. \$36,500. CA. 7-7666. (43)

2 STORY BRICK — Owner. Store with 2 apts. Full basement. 2 car brick gar. Ceramic tile baths, hot water oil heat. Good condition. N.W. Side. Good neighborhood. AV 3-4853. (42)

BUSINESS OPPORTUNITY

TAVERN — PROPERTY By owner. 56 yrs. Widower retiring. Excellent opportunity. Priced for immediate sale. Phone RO. 2-9363. (42)

HOUSEHOLD HELP

WOMAN FOR GENERAL HOUSEWORK AND CHILD CARE. Stay, Own room. References required. Good salary. Phone DOchester 3-0086. (43)

HELP WANTED

MEDICAL TECHNOLOGISTS A S.C.P. regular or Reg. of equivalent in education with experience in laboratory procedure for the Logan County Hospital Sterling, Colorado Salary open, based on training and experience. One weekend in 4 rotation. Send resume to: Dr. A. E. LUBCHENKO Presbyterian Hospital at 19th and Gilpin Denver, Colorado (43)

na z voza k njemu. "Kakšen si, ves prepaden? Ali bledeš? Mi pa vemo, da je nedolžen! Pričat gremo!"

"Prisedi!" je dejal župnik.

Klančar je šele sedaj zapazil otroka na vozu. Oba sta dremala ter si zaspano in dremavo mencala oči. Župnik jima je gladil lase ter ju miril:

"Saj ni nič, saj ni nič! Le nič se ne bojta, prav nič!"

Klančar je mukoma prisedel. Sam ni vedel, kaj mu je, nazadnje mu je šinila ostra misel v možgane.

"Tako, zdaj vem: ona bi ga rada rešila v zadnjem hipu!"

In je skočil z voza brez besede in se ni oziral na klice, ki jih je slišal za seboj.

"Ona bi ga rada rešila!" mu je šlo po možganih.

Porotniki so sedali na svoja mesta. Smrtna tišina je zavladala po dvorani. Občinstvo je v strašni duševni napetosti strmelo v predsednika. Mesar Lapornik je držal v roki bel list ter si z levico v zadregi privihoval brke:

"Mh!" si je odkašljaj. "Mh!"

Porotniki so potrili, da je obtoženec kriv umora sorodnika z osemimi glasovi proti štirim!"

Franca se je v prvem trenutku sključila, kakor da jo je zadela neviden udarec preko glave.

"Lažniki! Rablji! Krivičniki!" je ponovila polglasno ter vsa usmiljena in drhteča od bolečine poiskala Matijevo roko, ki je ležala čudno mrtva na klopi.

Matijec je sedel, kakor da ne razume in da se ne tiče njega.

Le ko se je Franca dotaknila njegove roke, se je stresel, pogledal s toplo hvaležnostjo Franco ob sebi, nato pa se je sklonil, pograbil Franco za obe roki ter jih vroče poljubil.

Dvorana je bila zavalovila, kakor da je nekdo vrgel vročega olja med občinstvo. Starikava ženska v prvi klopi je začela od krčevitega živčnega napada na glas kričati nerazumljive besede. Predsednik senata je zahteval mir ter divje zvonil.

Žensko so pograbile močne roke ter jo izvlekle iz klopi, babnica je mahala okoli sebe ter prhala sine od besnosti in kričanja:

"Obesiti, obesiti, obesiti!"

Franca pa je stala vstric Matijca. Bled on, blede ona, trepetajoča po vsem telesu. Stala sta nema, vdana v čudno usodo, stala ona na levici, on na desnici. Kakor pri poroki.

Tineta je ta prizor vsega pretresel. Z vsa silo je tiščal sence, da mu jih ne raznese strašni pritisk krvi, in zdelo se mu je, da mu zastaja kri v žilah: "Človeka moriš! Dva človeka moriš!"

In pred očmi mu je oživel tisti gališki kmet, ki je še obešen napravil tri korake v zraku, in njegov spačeni obraz je zadobil izraz in poteze Matijeve. "Po nedolžnem bo visel!" mu je ključalo v sencih kakor ostro klavice ter mu krčilo srce v čudnem blaznem strahu. "Zaradi mene bo visel!" Hotel je vstati, stopiti naprej, nekaj reči, toda v njem ni bilo nobene moči. Obsejal je kakor brezčuten ter strmел predse.

Videl je, da se je senat podal v posvetovalnico.

Preteklo je par hipov.

V dvorani je nastalo žubore-

nje. Nenavadno, ki je vedno bolj naraščalo. Pazniki na vratih so postali pozorni, iz sobe za priče so se začeli vznemirjeni glasovi, ki jih je prevpil glas sodnega sluga: "Ne morete! Zdaj ne morete!"

Ljudje so zapazili, da tišči nazaj starega župnika, ki sili v dvorano.

"Tak, pustite nas, pustite nas. Važno! Važno!"

Občinstvo se je vzpelo na prste. Zdelo se je, da sega razburjenost v dvorani od svetlih lestencev na stropu. Vsa dvorana se je majala kakor pijana. Sli-

šali so se pridruženim kriki: "Pustite ga! Pustite ga!" Nato je nastala smrtna tišina.

Sluga, sam zmeden od nenavnega prizora, se je bil umaknil z vrat. Z naglimi koraki, bri-soč si pot s čela, je pristopical stari župnik v dvorano med priče. Ves se je tresel od razburjenja. Ogledal se je v zadregi in za kratek hipec postal pred Tineto.

Tine se je zdrnil. Kakor neznačna veselost ga je obšla, še nedeživljeni občutek olajšanja ob spoznanju, ki mu je švignilo skozi misli. Vendar je za hip

preletela njegov obraz divja groza, kakor da se je nekaj utrgalo v njem. Toda samo za hip. Nato se je stresel, zamahnil z rokami, kakor bi hotel vreči s sebe strašno moro in strah, ki sta ga davila v grlu. Kot bi se odprla nevidna vrata in da gleda v neizmerno globočino. Vzpel se je sunkoma v vsej vi-

sokosti in kakor iz groba zavpil svinčeno in trpko:

"Ne, Matijec! Jaz sem udaril Kosmača!"

Vse to se je zgodilo z bliskovito jadrnostjo. Stopil je naglo pred Matijca ter padel kakor blazen na kolena:

"Matijec, odpusti — jaz sem ga!"

Za vaš pomembni dan!

Drage neveste!

Ena pomembnih predpriprav za najlepši dogodek življenja, je izbira poročnih vabil.

Oglasite se pri nas in oglejte si najnovejše, pravkar dospele vzorce vabil, naznanil, papirnatih prtičkov, kozarčnih podstavkov, vžigalic, na katerih je natisnato Vaše in njegovo ime.

Ogled je popolnoma neobvezen!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

HE 1-0628

Cleveland 3, Ohio

MULLALLY FUNERAL HOME

ZRACEVALNI SISTEM

AMBULANČNA POSLUGA

POGREBI OD \$200.00 NAPREJ

365 East 156th Street

KE nmore 1-9411

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 12002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči

HEnderson 1-2088

KE nmore 1-6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

Petinšestdeset let

nudi KSKJ ljubeznivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam, v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

KRANJSKO
KATOLIŠKA

SLOVENSKA
JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki

Premoženje: \$12,500,000.00
Število certifikatov: 47,900

Ce hočete dobro sebi in svojim dragim, zavarujte se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji —

KRANJSKO SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavarujete za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate za odrasle in mladino od \$500.00 do \$15,000.00.

K. S. K. JEDNOTA nudi tri načrte operacijskih podpor do vsote \$400.00.

Ako še niste član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrudite se in pristopite takoj — bolje danes kot jutri!

STARSI, VPIŠITE SVOJE OTROKE V KSKJ!

Za pojasnila o zavarovalnini vprašajte tajnike ali tajnice krajevnih društev KSKJ ali pa pišite na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Ill.

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

Oh,
HOME & FLOWER SHOW
MARCH 4 thru 12
CLEVELAND
PUBLIC AUDITORIUM

THE WONDER OF COLOR!

New! THE ATOMIC GARDEN

New! TWO WALK-THRU HOMES

LAVISH
New! FLOWER DISPLAYS

plus 250 EXHIBITS & DISPLAYS

9 DNI — Vključno DVE soboti in nedelji!
4. marca od 1. pop. do 10:30 zv. Vstopnina
ODPRTO: Dnevno od 11. dop. do 10:30 zv.
12. marca od 11. dop. do 8:30 zv.
CTS lokalna avtobusna postrežba do razstave in mestnih parkališč. \$1.

POTREBNA JE DOBRA MERA! — Neki gostilničar v Berlinu je postavil v svoje prostore del pogačene žirafe. Na njem vrat je pritrdil napis, v katerem priporoča pivo za gašenje "dolge" žeje. Le koliko piva bi bilo potrebno, da bi se dolgi vrat žirafe do kraja omočil!